

VOORSTEL

zaaknummer: 1357783
afdelingsnaam: Publiekszaken
steller: Jurg van der Vlies
telefoonnummer: 035 629 2336

onderwerp: Overgang VTH-taken naar omgevingsdienst

Voorstel

1. de uitvoering van de inrichting gebonden basis- en plustaken Vergunning Toezicht Handhaving (VTH)-milieutaken over te dragen aan de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreken (OFGV) met ingang van 1 januari 2025.
2. de uitvoering van de basistaken Bodem (i.v.m. de Omgevingswet) op te dragen aan de OFGV met ingang van 1 januari 2025.
3. het Mandaatbesluit van burgemeester en wethouders van Hilversum voor de OFGV 2023 zoals vastgesteld op 15 januari 2024 op deze taken van toepassing te verklaren.
4. de raad hiervan in kennis te stellen middels bijgesloten Raadsinformatiebrief.

Samenvatting

Bij de start van de omgevingsdiensten (OD) in 2013 heeft Hilversum destijds vooralsnog alleen de circa 75 “zwaarste” bedrijven overgedragen aan de OFGV. De OFGV is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) waarin Hilversum sinds de oprichting in deelneemt. Zodoende bleef Hilversum de meeste VTH-milieutaken zelf uitvoeren.

Veel VTH-milieutaken die Hilversum nu nog zelf uitvoert zijn in de Omgevingswet (Ow) aangemerkt als basistaken die verplicht moeten worden uitgevoerd door een OD. De overblijvende zogenoemde plustaken zijn beperkt in omvang en in complexiteit en onvoldoende om daarvoor eigen medewerkers aan te houden. Dat betekent dat wij zowel de verplichte basistaken als de niet verplichte plustaken per 1 januari 2025 willen overdragen aan de OFGV. Daarmee worden alle circa 1.500 Hilversumse bedrijven voor de uitvoering van VTH-milieutaken overgedragen aan de OD.

Ook op het gebied van bodem zijn een aantal basistaken benoemd die wettelijk verplicht moeten worden uitgevoerd door een OD. Het betreft vooral taken op het gebied van lozingen (afvalwater) en Warmte en Koude Opslag (WKO) bodemsystemen¹. Hoewel het slechts een gering deel is van de totale

¹ Aanvragen vergunningen en/of beoordelen meldingen m.b.t. grondwateronttrekking en WKO-systemen. Open Bodem Energie Systemen (OBES): provincie NH bevoegd gezag, behandeling door Omgevingsdienst NZKG. Gesloten Bodem Energie Systemen (GBES): gemeente bevoegd gezag behandeling per 1-1-2025 door de OFGV. Meervoudige vergunningen met WKO's gemeente bevoegd gezag adviesrecht bij desbetreffende OD.

overdracht die dit voorstel behelst² willen we met dit voorstel ook de overdracht hiervan aan de OFGV regelen.

Op 5 maart 2024 werd al een (principe) [collegebesluit](#) genomen met betrekking tot de overdracht van de inrichting gebonden VTH-milieutaken. Nu de overdracht is voorzien van een concreet voorstel en vanwege de wisselingen in het college sindsdien, leggen wij ter besluitvorming thans de daadwerkelijke overdracht voor aan het college.

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Ow per 1 januari 2024 zijn veel inrichting gebonden werkzaamheden aangemerkt als Milieu Belastende Activiteiten (MBA). Deze MBA's zijn onderworpen aan regelgeving die tot doel heeft milieuschade zoveel mogelijk te voorkomen en de risico's voor de leefomgeving te beperken. Veel VTH-milieutaken op dit gebied zijn aangemerkt als basistaken die verplicht moeten worden uitgevoerd door een OD. Wat overblijft zijn zogenoemde plustaken die te beperkt in omvang en complexiteit zijn om eigen medewerkers voor aan te houden.

Het betekent dat werkzaamheden die Hilversum tot nu toe zelf uitvoerde worden overgedragen aan de OFGV. Hilversum heeft in het verleden reeds de 75 "zwaarste" bedrijven ondergebracht bij de OFGV en is deelnemer in deze GR. Met deze overdracht gaan alle circa 1.500 Hilversumse bedrijven over naar de OFGV voor wat betreft de uitvoering van VTH-milieutaken.

Ook een aantal bodemtaken zijn aangewezen als basistaken uit te voeren door een OD. Het betreft vooral taken op gebied van lozingen (afvalwater) en [WKO installaties](#).

Hilversum heeft samen met de OFGV een uitgebreide inventarisatie gedaan van de over te dragen werkzaamheden. Dat heeft geleid tot een Eindrapportage VTH milieutaken Hilversum (zie bijlage) waarin een voorstel wordt gedaan voor de overdracht.

Over het functioneren van de OD's is een kritisch [Rapport van Aartsen](#)³ verschenen als gevolg waarvan alle OD's, en dus ook de OFGV, onderhevig zijn aan een ontwikkelplan om het functioneren te verbeteren. Uw college en de raad zijn daarover [eerder geïnformeerd](#). Inmiddels is duidelijk dat de OFGV voldoet aan de financiële criteria voor robuustheid die worden gesteld. Ook hebben wij voldoende vertrouwen in het welslagen van de verdere ontwikkelplannen van de OFGV, maar het moet voor een groot deel nog wel worden uitgevoerd.

Wij stellen voor om aan de hand van de Eindrapportage VTH milieutaken Hilversum over te gaan tot een daadwerkelijke overdracht van de taken per 1 januari 2025.

Probleemstelling/doel

Hilversum heeft vanaf 2013 in tegenstelling tot de meeste andere gemeenten zoveel als mogelijk de VTH-milieutaken m.b.t. de ca. 1.500 Hilversumse bedrijven zelf uitgevoerd. De Ow leidt ertoe dat dit niet langer is toegestaan en dat deze taken moeten worden uitgevoerd door een OD. Door overdracht van de zogenoemde basistaken aan de OFGV voldoet Hilversum aan de wetgeving.

De overblijvende zogenoemde plustaken hoeven niet verplicht te worden overgedragen. Maar deze zijn zeer gering in omvang. Het ligt om redenen van efficiency en doelmatigheid niet voor de hand om deze zelf te blijven uitvoeren in Hilversum. Door ook deze over te dragen aan de OFGV realiseert Hilversum een logische, efficiënte en doelmatige uitvoering van de plustaken VTH-milieu.

Behalve de wettelijke eis zien we andere voordelen van een overdracht. Zowel de regelgeving als de uitvoering van VTH-milieutaken wordt complexer. Onze samenleving stelt steeds hogere eisen aan een

² Ca. 15% van de berekende formatie van 3,3 fte betreft Bodemtaken.

³ Het integrale rapport is [hier](#) te vinden.

gezonde leefomgeving waarbij nieuwe taken ontstaan en nieuwe gebieden worden ontsloten (Pfas, Circulaire Economie, microplastics, Zeer Zorgwekkende Stoffen, controle op de Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit etc.). Door overdracht aan de OFGV kiest Hilversum voor een organisatie die voldoende robuust is om de benodigde specialisatie en opleiding van de verschillende medewerkers te kunnen bieden.

Tegelijkertijd worden door wet- en regelgeving aan de uitvoering van deze taken strenge kwaliteitseisen gesteld door middel van [KwaliteitsCriteria](#) (KC) die bedoeld zijn voor een meetbare uniformiteit, transparantie en professionaliteit bij de uitvoering van VTH-milieutaken. Het betreft eisen aan opleiding, kennis, werkervaring en competenties en het onderhouden en borgen daarvan voor de medewerkers. Hilversum kan met haar beperkte schaalgrootte hieraan niet zelfstandig en blijvend voldoen, in tegenstelling tot de OFGV die hierover jaarlijks zal rapporteren aan de deelnemers.

Met de overdracht van onze VTH-milieutaken voldoen wij zodoende niet alleen aan de actuele wetgeving die voortvloeit uit de Omgevingswet, maar richten wij onze VTH-milieutaken doelmatig, efficiënt en toekomstbestendig in.

De overdracht van onze VTH-milieutaken vindt plaats op basis van een ingroeimodel waarbij in 2025 50% in 2026 75% en 2027 100% van de taakuitvoering plaatsvindt. Deze temporisering is gekozen omdat i) zodoende de financiële consequenties voor Hilversum binnen de begrote kaders blijven ii) de personele invulling tijd nodig heeft vanwege spanningen op de arbeidsmarkt iii) de OFGV hiermee voldoende tijd krijgt om zich de voor hen nieuwe dossiers eigen te maken en iv) de ICT systemen hierop in te richten. Eerdere ervaringen van Almere met een soortgelijk ingroeitraject zijn door hen positief bevonden.

De taken op gebied van verduurzaming energiegebruik worden door Hilversum in 2025 zelf uitgevoerd. Dit wordt gedaan in het kader van het project Stimulerend Toezicht waarvoor een subsidie wordt ontvangen van de provincie Noord Holland. Over de uitvoering in 2026 is nog geen besluit genomen. Vanaf 2027 is het de bedoeling dat de OFGV de energietaken gaat uitvoeren als basistaak voor alle deelnemers.

5 maart 2024 is er een collegebesluit genomen in relatie tot de (voorbereiding van de) overdracht van milieutaken naar de OFGV. Hierin is de verwachting uitgesproken dat er een medewerker, milieuspecialist 0,8 fte, nodig blijft ten behoeve van de afstemming in de praktijk tussen OFGV en Hilversum.

Argumenten

- 1.1 Door het overdragen van de basistaken VTH-milieu aan de OFGV voldoet Hilversum aan de Ow die deze overdracht verplicht stelt.
- 1.2 Door het overdragen van de plustaken VTH-milieu aan de OFGV realiseert Hilversum een logische, efficiënte en doelmatige uitvoering van de plustaken VTH-milieu.
- 1.3 Door het overdragen van onze VTH-milieutaken aan de OFGV voldoet de uitvoering blijvend aan de toenemende complexiteitseisen van een gezonde leefomgeving.
- 1.4 Door het overdragen van onze VTH-milieutaken aan de OFGV voldoet de uitvoering blijvend aan de complexe en veranderende KC die wet- en regelgeving stellen aan de uitvoering.

Kanttekeningen

- 1.1 De OFGV is een te Lelystad gevestigde GR waarin Hilversum slechts 1 van de 14 deelnemers is. Dat plaatst de organisatie op enige afstand van de gemeente Hilversum en haar bedrijven. Dit wordt deels ondervangen doordat wij 0,8FTE zullen behouden in de functie van een eigen milieuspecialist.
- 1.2 Over het functioneren van de OD's is een kritisch Rapport van Aartsen verschenen als gevolg waarvan alle OD's, en dus ook de OFGV, onderhevig zijn aan een ontwikkelplan om het

functioneren te verbeteren. Inmiddels is duidelijk geworden dat OFGV zal voldoen aan de financiële robuustheidscriteria. Er is ook overigens voldoende vertrouwen in het welslagen van de ontwikkelplannen van de OFGV, maar het moet voor een groot deel nog wel worden uitgevoerd.

- 1.3 Het gekozen ingroeimodel leidt ertoe dat niet meteen alle taken volledig kunnen worden uitgevoerd. Dat levert het risico op dat bedrijven niet voldoen aan wet- en regelgeving en daarop onvoldoende wordt gecontroleerd. Door risicogericht toezicht blijft de taakuitvoering gericht op bedrijven waar het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving het grootst is. Dat mitigeert dit risico op voldoende wijze. Eenzelfde werkwijze bij Almere leverde overigens geen problemen op.

Financiën, middelen & capaciteit

De overdracht van onze VTH-milieutaken aan de OFGV leidt ertoe dat onze bijdrage aan de OFGV verhoogd wordt. Tegelijk krimpt onze eigen formatie omdat wij taken niet meer zelf hoeven uit te voeren.

Onze bijdrage aan OFGV is gebaseerd op:

- Branchemodel waarbij per branche een controlefrequentie is vastgesteld
- Productmodel waarbij de te leveren producten/diensten zijn bepaald
- Opslag rand voorwaardelijke taken (onder meer juridische diensten)

De benodigde extra capaciteit voor OFGV bedraagt 3,3 fte waarvan 1 fte wordt ingevuld door een medewerker van Hilversum die in het kader van “mens volgt werk” zal overgaan naar de OFGV ⁴. Een formatie van 0,8 fte zal achterblijven in Hilversum in de functie van milieuspecialist. Op die manier houden wij voldoende kennis in eigen huis wat zeker in de eerste jaren na de overdracht van belang zal zijn.

	2025	2026	2027
verhoogde bijdrage OFGV	€ 324.000	€ 391.000	€ 457.000
eenmalige implementatiekosten	€ 45.000		
totale kosten overdracht werkzaamheden	€ 369.000	€ 393.026	€ 457.000
functie Milieuspecialist	€ 77.022	€ 77.022	€ 77.022
wegvallen formatie 5,1 fte	€ -437.720	€ -437.720	€ -437.720
meerkosten door overdracht	€ 8.302	€ 32.328	€ 96.302

- Bij het wegvallen van 5,1 fte wordt uitsluitend met de directe loonkosten gerekend zonder dat enige besparing op overheadkosten⁵ wordt ingerekend.
- In de beoogde kosten voor overdracht is de (wettelijk verplichte) overdracht van bodemtaken m.b.t. WKO installaties begrepen.
- In de eenmalige implementatiekosten zijn o.m. begrepen dossieronderzoek, inbrengen van de ca. 1.500 locaties in de ICT systemen en het initiëren van de wettelijk vereiste conversie en aanvulling vanuit het Risico Register Gevaarlijke Stoffen ([RRGS](#)) naar het Register Externe Veiligheid ([REV](#)).

De totale kosten voor de uitvoering van VTH-milieutaken nemen in de jaren 2025 en 2026 in geringe mate toe.

⁴ Van de totale formatie á 5,1 fte zijn 3,3 fte vacatures.

⁵ Hilversum rekent voor overheadkosten per FTE een bedrag van 71.742,-.

Vanaf 2027 zien we een sterkere stijging en een “winstwaarschuwing” is op zijn plaats. Ten opzichte van de uitvoering nu zal een extra bedrag van ca. € 96.000,- benodigd zijn. Maar ook uitbreiding van de basistaken (waaronder de energietaken die wij nu nog zelf doen) zal leiden tot een verhoging van het budget OFGV. Het is nu nog prematuur om hierop gedetailleerd in te gaan omdat de OFGV nog een business case en een begrotingsvoorstel zal aanleveren voor de uitvoering van de VTH-milieutaken. Bovendien zal de taakuitvoering vanaf 2027 samen met Wijdemeren worden begroot.

De hogere lasten in de jaren 2025 en 2026 zijn gedekt binnen de begroting. Een eventueel tekort voor 2027 wordt meegenomen in de P&C-cyclus waaronder de voorjaarsnota.

Uitvoering

Na akkoord van het college zal de OFGV haar organisatie inrichten op de dossiers ten behoeve van de Hilversumse bedrijven. Vanuit Hilversum zal 1 fte overgaan. De OFGV zal overige werknemers werven voor de uitvoering van onze VTH-milieutaken. De formeel beoogde datum voor overdracht is 1 januari 2025.

Onze ca. 1.500 bedrijven worden schriftelijk geïnformeerd over de uitvoering van de VTH-milieutaken door de OFGV.

Wij stellen voor om de raad te informeren middels de bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

De inbreng van onze taken leidt tot een OFGV begrotingswijziging 2025. Deze zal zoals te doen gebruikelijk, samen met de inbreng van extra taken door andere deelnemers bij de OFGV, worden voorgelegd aan de raden en Staten voor zienswijze.

Bijlage(n)

1. Eindrapportage VTH milieutaken Hilversum
2. RIB overdracht VTH-milieutaken aan Omgevingsdienst